

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานฉ้อโกง*

LEGAL PROBLEMS REGARDING THE OFFENCE TO DEFRAUD

ชยธร วิชาโคตร**

บทคัดย่อ

ตั้งแต่ประมวลกฎหมายอาญา ประกาศใช้เป็นต้นมา ยังมิได้แก้ไขเพิ่มเติมในหมวดความผิดฐานฉ้อโกงแต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างจากความผิดฐานลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์ที่มีการแก้ไขในเหตุการณ์ต่างๆ แต่เนื่องจากมาตรา 2 ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งตรงกับหลักกฎหมายอาญาทั่วไปที่ว่า “ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติ” (Nullum crimen nulla poena sine lege) หรือ No crime, no punishment without a previous penal law จึงควรมีการเพิ่มเหตุการณ์ไว้ในมาตรา 342 เพิ่มขึ้นและการกระทำผิดในหมวดความผิดฐานฉ้อโกง ยกเว้นการกระทำผิดมาตรา 343 เป็นความผิดอันยอมความได้ จึงควรกำหนดให้มาตรา 342 เป็นความผิดที่ไม่อาจยอมความได้ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัว

Abstract

Since the Criminal Code was first promulgated, provisions regarding the offence to defraud have not been amended. It was difference from the theft and the robbery which has been amended in regard to degrees of seriousness.

As Section 2 of the Criminal Code, a section grounded in the common law principle of “Nullum crimen, nulla poena sine praevia lege poenali” or “No crime, no punishment without a previous penal law”. It should be modified section 342 in terms of degree of seriousness and this offence should not be a compoundable offence in order to deter the wrongdoer.

คำสำคัญ : ความผิดฐานฉ้อโกง : the Offence to Defraud

*บทความนี้คัดย่อมาจากวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานฉ้อโกง” เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ สาขาบริหารงานยุติธรรม ปีการศึกษา 2552

**รักษาการหัวหน้าหน่วยบริหารหนี้และคดี ธนาคารอสมสิน เขตพระโขนง ภาค 2, นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2539, ประกาศนียบัตรหลักสูตรวิชาว่าความ รุ่นที่ 14 สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสหภาพนายความพุทธศักราช 2541, เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 51 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ปีการศึกษา 2542.

เนื้อหา

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความผิดฐานฉ้อโกง เป็นการก่ออาชญากรรมในด้านทรัพย์สิน มีรูปแบบของการกระทำที่มีความหลากหลายและแยบยลมากขึ้น แต่ตามกฎหมายอาญาของไทย การที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ต้องเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด¹ ซึ่งตรงกับหลักกฎหมายอาญาทั่วไปที่ว่า “ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติ” (Nullum crimen nulla poena sine lege) หรือ “No crime, no punishment without a previous penal law” ด้วยเหตุนี้เมื่อเกิดข้อเท็จจริงบางประการขึ้น ก็ไม่อาจลงโทษให้สาสมกับความผิดหรือความอุจฉกรรจ์ อาทิเช่น ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1894/2550 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายทั้ง 7 ว่า จำเลยเป็นเจ้าของหน้าที่ของสำนักงานฟื้นฟูเกษตรกรไทยจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้ผู้เสียหายทั้ง 7 มอบโฉนดที่ดินลำนาทะเปียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน ให้แก่จำเลยเพื่อใช้ประกอบการกู้ยืมเงิน อันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง แต่หากพิจารณาถึงกลวิธีอันแยบยล อันอาจทำให้ประชาชนหลงเชื่อแล้ว ย่อมไม่สาสมกับความผิดที่จะได้รับ เพราะหากเป็นการลักทรัพย์โดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงานผู้กระทำความผิดย่อมต้องได้รับโทษหนักขึ้น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 335 (6)

นอกจากนี้แม้ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาของไทย จะถือว่าผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดนั้น ถือเป็นตัวการแต่อัตราโทษที่กฎหมายบังคับ ก็มีอัตราโทษเพิ่มมากขึ้นกว่าปกติแต่ประการใด ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 633/2546 จำเลยทั้งสามกับ ย. ทำที่ขอซื้อผ้าจากโจทก์ โดยหลอกให้โจทก์ขนผ้าขึ้นรถแล้วบอกว่าจะชำระราคาผ้าก่อน 20,000 บาท ส่วนที่เหลือให้ตามไปเก็บ จาก ย. เมื่อบุตรสาวของโจทก์ร้องให้ ภริยาของโจทก์เข้าไปดูแลบุตรสาวภายในร้าน จำเลยทั้งสาม กับ ย. ก็พากันนำรถบรรทุกผ้าออกไปจากร้านทันที จำเลยทั้งสามกับ ย. มีเจตนาทุจริต หลอกลวงให้โจทก์หลงเชื่อว่าจะซื้อผ้ามาแต่ต้น ด้วยการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอนและไม่มีเจตนาจะใช้ราคาผ้าเลย จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และมาตรา 83 หากนำมาพิจารณากับความผิดฐานลักทรัพย์ ตามมาตรา 335 (7) หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ โดยร่วมกระทำความผิด ถ้าสองคนขึ้นไปก็มีเหตุต้องรับโทษหนักขึ้น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 335 ประกอบมาตรา 339 วรรคสาม แต่ถ้าสามคนขึ้นไปเป็นความผิดฐานปล้นทรัพย์ ซึ่งเป็นความผิดอีกฐานหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 340 ถือว่าต้องได้รับโทษหนักขึ้น

¹ ประมวลกฎหมายอาญา, มาตรา 2 บัญญัติว่า “บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช่นั้น บัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย...”

การกระทำดังกล่าวเช่นนี้ ควรจะต้องมีการบัญญัติให้เป็นความผิดไว้ เพื่อเป็นมาตรการหนึ่งในการควบคุมอาชญากรรมและเพื่อให้เกิดอัตราโทษที่เหมาะสมกับความอุกฉกรรจ์ที่ผู้กระทำผิดได้ก่อขึ้น

2. แนวความคิดที่ต้องรับโทษหนักขึ้นเนื่องจากเหตุฉกรรจ์

การที่ผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษหนักขึ้น มาจากแนวความคิด โดย Beccaria ซึ่งเป็นผู้นำของสำนักคลาสสิก ได้กล่าวไว้ว่า กฎหมายที่จะพึงนำมาใช้เพื่อป้องกันการกระทำความผิดนั้น จะต้องรุนแรงขึ้นตามขีดที่การนั้นได้ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและจากหลักการนี้เอง จึงมีการบัญญัติกฎหมายให้ผู้กระทำต้องได้รับโทษหนักขึ้น โดยจุดหนึ่งก็เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำอันเนื่องมาจากจิตใจอันชั่วร้าย และเป็นการป้องกัน หรือยับยั้ง ช่มชู้ ไม่ให้ผู้อื่นนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง แนวคิดในการกำหนดเหตุฉกรรจ์มีหลายลักษณะ เช่น

แนวความคิดที่ 1 ได้แบ่งเหตุฉกรรจ์เป็น 2 ประเภท คือ² 1) เหตุฉกรรจ์ที่เป็นจุดมุ่งหมายของอาชญากรรม และ 2) เหตุฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการกระทำ

แนวความคิดที่ 2 ได้แบ่งเหตุฉกรรจ์เป็น 4 ประเภท คือ³ 1) เหตุฉกรรจ์ที่คำนึงถึงบุคคลที่ถูกประทุษร้าย 2) เหตุฉกรรจ์ที่คำนึงถึงลักษณะพิเศษของเจตนา 3) เหตุฉกรรจ์ที่คำนึงถึงความร้ายแรงของลักษณะวิธีการกระทำ และ 4) เหตุฉกรรจ์ที่คำนึงถึงเจตนาพิเศษ

แนวความคิดที่ 3 ได้แบ่งเหตุฉกรรจ์ไว้ 4 ประเภท คือ⁴ 1) เหตุฉกรรจ์เกี่ยวกับลักษณะของผู้ถูกกระทำ 2) เหตุฉกรรจ์เกี่ยวกับเจตนาของผู้กระทำ 3) เหตุฉกรรจ์เกี่ยวกับวิธีที่กระทำ และ 4) เหตุฉกรรจ์เกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจแนวความคิดในการลงโทษหนักขึ้น ได้ยึดถือหลักการของการลงโทษที่ยังมีลักษณะเป็นการตอบแทนความร้ายแรงของการกระทำความผิดตามแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม ที่ถือว่าความหนักเบาของการลงโทษจะต้องกำหนดตามความร้ายแรงแห่งอันตรายของผู้กระทำแต่ละคน และอันตรายนี้วัดได้จากขีดความเสียหายอันเกิดจากการกระทำผิดนั้น โดย Beccaria กล่าวว่า กฎหมายที่จะพึงนำมาใช้เพื่อป้องกันการกระทำผิดจะต้องรุนแรงขึ้นตามขีดที่การนั้นได้ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

² คณิต ณ นคร, กฎหมายอาญาภาคความผิด (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543), หน้า 51-52.

³ สฤษดิ์ สัจจวาณิช, คำอธิบายกฎหมายอาญาวาดด้วยความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงสุทธิการพิมพ์, 2514), หน้า 59.

⁴ เสริม วินิจฉัยกุล, คำสอนชั้นปริญญาตรี: กฎหมายอาญาภาคปลาย (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2482), หน้า 17.

Beccaria เห็นว่า การที่จะต้องให้ผู้กระทำผิดที่กระทำโดยเหตุฉกรรจ์ต้องรับโทษหนักขึ้นนั้นก็เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยยึดมั่นในหลักของความยุติธรรม ดังนั้น แม้แนวความคิดของการลงโทษในปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะเป็นกระแสสิทธิมนุษยชน (Human Rights) กระแสกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice) กระแสการฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่ยึดหลักว่าการลงโทษควรเป็นการมุ่งประสงค์ให้เป็นการปรับปรุงแก้ไขตัวบุคคลเพื่อให้กลับเป็นพลเมืองดี และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แต่ในสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน จุดประสงค์ของการลงโทษในเชิงของการแก้แค้นทดแทนก็ยังคงจะต้องมีอยู่เพราะความรู้สึกนึกคิดของคนส่วนมากยังต้องการให้อาชญากรได้รับผลร้ายจากการกระทำความผิดหนักพอกับความอุจฉกรรจ์ของความผิดที่ได้กระทำลง และเมื่อกฎหมายเป็นเครื่องมือของสังคม กฎหมายจึงไม่อาจจะทิ้งจุดประสงค์ดังกล่าวเสียได้ การกำหนดให้ผู้กระทำผิดต้องรับโทษหนักขึ้นจากเหตุฉกรรจ์ในคดีอาญา จึงยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

3. วิวัฒนาการของความผิดฐานฉ้อโกงตามกฎหมายไทย

การกระทำความผิดด้วยวิธีการหลอกลวง เป็นลักษณะสำคัญพื้นฐานของความผิดฐานฉ้อโกง และเป็นความผิดที่มีลักษณะผูกพันกับความสัมพันธ์ทางแพ่งของเอกชน วิวัฒนาการทางกฎหมายของความผิดฐานฉ้อโกงตามประวัติศาสตร์ของไทย การฉ้อโกงทรัพย์สินระหว่างราษฎรเป็นเรื่องที่เรีกร้องได้เฉพาะทางแพ่ง ไม่ถือว่ามี ความร้ายผิดทางอาญา ตามกฎหมายตราสามดวง การรับโทษที่จะเป็นความผิดอาญาจะต้องเป็นการฉ้อเกี่ยวกับของหลวงหรือเกี่ยวกับราชการ ถ้าราษฎรฉ้อกันเองถือเป็นความผิดทางแพ่งเท่านั้น กฎหมายตราสามดวงไม่ได้แบ่งแยกลักษณะทางแพ่งและทางอาญาออกจากกันอย่างชัดเจน การยึดทรัพย์ผู้แพคดีคนที่แพ้ความแต่ไม่ใช้เงินตามคำตัดสิน จะต้องถูกจับมาใส่ตารางเพื่อเร่งเอาเงินซึ่งเป็นความอาญาไป จนกระทั่งประกาศลักษณะฉ้อ ร.ศ.119 ซึ่งถือเป็นเริ่มต้นของการแยกลักษณะกฎหมายอาญาออกจากกฎหมายแพ่งอย่างแท้จริง โดยได้บัญญัติตามแบบอย่างของกฎหมายอังกฤษ ต่อมาจึงได้บัญญัติกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ซึ่งมีลักษณะเป็นประมวลกฎหมาย และภายหลังจากที่ได้ใช้กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 มาเป็นระยะเวลาพอสมควร แนวคิดหรือหลักการในเรื่องการลงโทษได้เปลี่ยนแปลงไป จึงได้เริ่มมีการยกเลิกกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ในปี พ.ศ. 2499 และให้ตราประมวลกฎหมายอาญานับปัจจุบันขึ้น โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2500 และบัญญัติไว้ในลักษณะ 12 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หมวด 3 ความผิดฐานฉ้อโกง ตั้งแต่มาตรา 341 ถึงมาตรา 348

4. ปัญหาของความผิดฐานฉ้อโกงตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ

4.1 พิจารณาจากบุคคลที่กระทำผิด

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากลักษณะของบุคคลผู้กระทำผิดโดยได้กระทำโดยแสดงตนเป็นคนอื่นตามมาตรา 342 (1) เมื่อพิจารณาถึงสภาพข้อเท็จจริงจากสภาวะทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป พบว่านอกจากผู้กระทำผิดจะได้กระทำผิดฐานฉ้อโกงโดยลำพังเพียงคนเดียวแล้ว การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงได้มีการกระทำตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพิ่มมากขึ้น เช่น แก๊งต๋องแก๊งหลอกให้เล่นการพนันหวังเอาทรัพย์สิน แก๊งหลอกขายของปลอม ตลอดจนมีการสมรู้ร่วมคิดกระทำความผิดระดับอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

แต่หากพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 342 และมาตรา 343 แล้วมิได้มีการบัญญัติให้ลงโทษผู้กระทำผิดหนักขึ้น เพราะถือว่าผู้ที่ได้ร่วมกระทำผิดเป็นเพียงตัวการตามมาตรา 83 โดยได้รับโทษเช่นผู้กระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามมาตรา 341 คือ ผู้กระทำผิดต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับบัญญัติความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (7) หากลักทรัพย์โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และความผิดฐานปล้นทรัพย์ตามมาตรา 340 หากการชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงสามหมื่นบาท

ส่วนประเทศเยอรมัน The German Penal Code of 1998⁵ การฉ้อโกงตั้งแต่สองคนขึ้นไป บัญญัติเป็นเหตุจูงใจไว้ในมาตรา 263 (3) ที่มีบทลงโทษหนักขึ้นกว่าการฉ้อโกงตามปกติ ถ้ากระทำการเป็นสมาชิกของกลุ่มมีเจตนาฉ้อโกง ตามมาตรา 263 (3) โดยต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี หรือโทษปรับ แต่ถ้าหากได้กระทำเพียงคนเดียว ต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่าห้าปีหรือโทษปรับ และประเทศฝรั่งเศส Penal Code of France 1994⁶ กำหนดว่า หากกระทำโดยคณะบุคคลที่รวมตัวเป็นองค์กร ถือเป็นเหตุจูงใจที่ผู้กระทำต้องได้รับโทษหนักขึ้น เป็นจำคุก 10 ปี และปรับ 1 แสนยูโร ตามมาตรา 313-2 วรรคสอง ซึ่งโดยปกติหากเป็นการกระทำความผิดคนเดียว ผู้กระทำจะระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 375,000 ยูโร ตามมาตรา 313-2

⁵ The German Penal Code of 1998, Criminal (Strafgesetzbuch, StGB) [Online], available URL: <http://www.iuscomp.org/gla/index.html>, 2008 (November, 1).

⁶ Penal Code of France [Online], available URL: http://www.legifrance.gouv.fr/html/codes_traduits/code_penal_soman.htm, 2009 (January, 15).

นอกจากนี้ยังมีปัญหาลักษณะของบุคคลผู้กระทำความผิด ซึ่งได้หลอกลวงผู้อื่นโดยอ้างว่าเป็นเจ้าพนักงาน แต่รับโทษเช่นเดียวกันกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 341 เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 1894/2550 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายทั้ง 7 ว่า จำเลยเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฟื้นฟูเกษตรกรไทยจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้ผู้เสียหายทั้ง 7 มอบโฉนดที่ดิน ลำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวประชาชน ให้แก่จำเลยเพื่อใช้ประกอบการกู้ยืมเงิน เจตนาของจำเลยเป็นการหลอกลวงผู้เสียหาย เพื่อทำลายเอกสารสิทธิ อันเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามมาตรา 343 วรรคแรก

หากพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดฐานลักทรัพย์ หากผู้กระทำความผิดลงว่าเป็นเจ้าพนักงาน จะต้องรับโทษหนักขึ้น เช่น แต่งกายเป็นตำรวจแล้วทำที่ขอตรวจค้นร่างกาย และถือโอกาสหยิบเอาเงินในกระเป๋าทางเกงของเจ้าทรัพย์ไป หรืออ้างตนเองเป็นปลัดอำเภอ กำลังรับไปปฏิบัติราชการสำคัญที่อำเภอ ผู้เสียหายซึ่งกำลังจะขับรถผ่านไป จึงให้อาศัยนั่งรถไป ทั้งนี้ด้วยความเกรงใจและอยากช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงถือโอกาสที่ผู้เสียหายปล่อยขโมยทรัพย์ของเขาไป เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ตามมาตรา 335 (6)

เมื่อพิจารณาในต่างประเทศ เช่น ประเทศเยอรมัน The German Penal Code of 1998 หากกระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามธรรมดาต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่าห้าปีหรือโทษปรับ ตามมาตรา 263 และมีการบัญญัติการกระทำอันเป็นเหตุฉ้อโกงไว้ในมาตรา 263 (3) ที่มีบทลงโทษหนักขึ้น โดยต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี หากเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจฉ้อฉลหรือทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ตามมาตรา 263 (3) ส่วนประเทศฝรั่งเศส Penal Code of France 1994 หากการฉ้อโกงนั้นได้กระทำโดยปิดบังฐานะที่แท้จริง มีโทษจำคุก 5 ปี และปรับ 375, 000 ยูโร ตามมาตรา 313-1 ซึ่งถ้าหากในกรณีที่กระทำโดยบุคคลที่ได้เป็นผู้ทรงอำนาจรัฐหรือเป็นบุคคลที่ปฏิบัติตามภารกิจสาธารณะ ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่หรือในกรณีที่มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่นั้น จะต้องรับโทษสูงขึ้นโดยจำคุก 7 ปี และปรับ 750, 000 ยูโร

ปัญหาที่สำคัญประการต่อมา หากการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงโดยอ้างตำแหน่งส่วนหรือบริษัท หรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้ถือหุ้น หรือสมาชิกในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ไม่ได้บัญญัติให้ลงโทษผู้กระทำความผิดให้หนักขึ้นแต่อย่างใด ซึ่งการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1015 การอ้างนิติบุคคลนั้นทำให้นิติบุคคลเสียหายและผู้ถูกหลอกลวงมักจะหลงเชื่อมากกว่า

เมื่อพิจารณาในต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ Fraud Act 2006⁷ การฉ้อโกงโดยหลอกลวงด้วยตำแหน่ง (Fraud by abuse of position) หากบุคคลใดมีตำแหน่งหน้าที่

⁷ **Fraud Act 2006** [Online], available URL: http://www.opsi.gov.uk/acts2006/Ukpga_20060035_en_1/, 2008 (October, 1).

เกี่ยวกับการป้องกันหรือคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงินของบุคคลอื่น มีเจตนาทุจริตหลอกลวงด้วยตำแหน่ง เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น อาจจะเป็นกรรมการและพนักงานในบริษัท นายจ้างกับลูกจ้าง หรือพนักงานของบริษัทซอฟต์แวร์ที่ใช้ตำแหน่งของการขายผลิตภัณฑ์ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี ตามมาตรา 4 นอกจากนี้หากผู้กระทำมีส่วนร่วมในธุรกิจซึ่งทำการหลอกลวงในรูปของบริษัท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 10

4.2 พิจารณาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 420/2546

ประเทศไทยมีพื้นฐานทางการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ยังคงประกอบอาชีพทางเกษตรและเป็นปัจจัยให้เกิดสินค้า อาหาร ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้ภายในประเทศและส่งออกจำหน่ายเป็นสินค้าออก ผู้มีอาชีพเกษตรกร หมายถึง ผู้ที่ทำการเกษตรทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน ชาวประมง ป่าไม้ หรือเลี้ยงสัตว์ ส่วนผู้มีอาชีพกสิกรรม หมายถึง ผู้ที่ทำการปลูกพืชเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะไม่รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ การทำประมง และการทำป่าไม้ เช่น ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน เป็นต้น โดยประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพกสิกรรมจะมีรายได้ไม่มากนักและฐานะยากจนซึ่งผู้คนในสังคมมักจะมองว่าเป็นอาชีพที่ต้อยต่ำ ไม่มีศักดิ์ศรีและไม่ค่อยมีความรู้ หากมีการกระทำ ความผิดอาญาเกิดขึ้นต่อประชาชนที่มีอาชีพกสิกรรมแล้ว รัฐจึงต้องให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษ

หากพิจารณาความผิดฐานลักทรัพย์ มาตรา 335 บัญญัติว่า “ผู้ใดลักทรัพย์ (12) เป็นของ ผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์หรือเครื่องมืออันมีไว้สำหรับประกอบ กสิกรรมหรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท” การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 ที่ผู้กระทำต้องรับโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท แต่ความผิดฐานฉ้อโกง มิได้กำหนดไว้ให้เป็นเหตุฉนวน

4.3 พิจารณาเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 343 ได้นำหลักจำนวนผู้เสียหายพิจารณาโทษผู้กระทำความผิดให้หนักขึ้น แต่ไม่นำหลักจำนวนทรัพย์สินที่ได้รับว่ามีจำนวนมากหรือน้อยมาพิจารณาเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดให้หนักขึ้น ซึ่งจะรับโทษไม่เกินที่กำหนดไว้ในมาตรา 341 เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 633/2546 จำเลยทั้งสามกับ ย.ใช้อุบายทำที่ขอซื้อผ้าจากโจทก์ ทั้งที่ จำเลยทั้งสามกับ ย.มิได้เตรียมเงินมาให้พร้อม จำเลยทั้งสามหลอกให้โจทก์ขนผ้าขึ้นรถที่เตรียม มาแล้วบอกว่าจะชำระราคาผ้าก่อน 20,000 บาท ส่วนที่เหลือให้ตามไปเก็บ จาก ย. แต่บุตรสาว ของโจทก์ร่วมร้องให้ ภริยาของโจทก์เข้าไปดูแลบุตรสาวภายในร้าน จำเลยทั้งสาม กับ ย. ก็พากัน

นำรถบรรทุกพ่วงออกไปจากร้านทันทีโดยยังไม่ทันชำระค่าผ้าให้แก่โจทก์ร่วม กรณีเห็นได้ชัดว่า จำเลยทั้งสามกับ ย. มีเจตนาทุจริตหลอกลวงให้โจทก์หลงเชื่อว่าจะซื้อผ้ามาแต่ต้น ด้วยการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอนและไม่มีเจตนาจะใช้ราคาผ้าเลย จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และมาตรา 83

หากพิจารณากฎหมายอาญาในต่างประเทศ เช่น ประเทศเยอรมัน The German Penal Code of 1998 จะมีการบัญญัติการกระทำความผิดเป็นเหตุฉ้อโกงไว้ในมาตรา 263 (3) (1) ที่มีบทลงโทษหนักขึ้นกว่าการฉ้อโกงตามปกติ ถ้าเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก หรือกระทำการฉ้อโกงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของคนจำนวนมาก โดยต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี หรือโทษปรับ แต่ถ้าหากเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามปกติธรรมดาต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือโทษปรับ

นอกจากนี้หากพิจารณาเปรียบเทียบความผิดฐานลักทรัพย์ ถ้าหากผู้กระทำได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์ ผู้กระทำผิดต้องรับโทษหนักขึ้นด้วย ตามมาตรา 335 บัญญัติว่า “ผู้ใดลักทรัพย์ (10) ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท” ซึ่งได้นำมาเป็นหลักในการพิจารณาลงโทษผู้กระทำความผิดด้วย ทรัพย์สินที่ใช้ หรือมีไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ เป็นทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1175/2526 ซึ่งหากผู้กระทำได้กระทำโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นและเป็นเหตุได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์ ผู้กระทำจะต้องรับโทษเพียงจำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 341 เท่านั้น เพราะไม่ได้นำมาเป็นหลักในการพิจารณาลงโทษผู้กระทำความผิดต้องรับโทษให้หนักขึ้น

เมื่อพิจารณาตามกฎหมายอาญาของ ประเทศอิตาลี The Italian Penal Code 1978⁸ หากเป็นการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐ หรือสาธารณชนโดยรวม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสองหมื่นถึงหกแสนไลร์ ตามมาตรา 640 วรรคแรก (1) ซึ่งโดยปกติหากเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามธรรมดาต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงสี่หมื่นไลร์ ตามมาตรา 640 วรรคแรก

⁸ Edward M. Wise, trans., *The American Series Foreign of Penal Code*, The Italian Penal Code 1978 (London: Sweet & Maxwell, 1978), pp. 218-222.

นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญประการต่อมา เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากกระทำ ความผิดฐานฉ้อโกง หากพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 บัญญัติว่า “ผู้ใด ลักทรัพย์ (11) ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท” ตามมาตรา 335 (11) ขึ้นอยู่ กับตัวทรัพย์สินที่ลักว่าเป็นของนายจ้างหรืออยู่ในความครอบครองของนายจ้างหรือไม่ หาได้จำกัด ว่าต้องเป็นการลักทรัพย์ที่นายจ้างมอบหมายให้ลูกจ้างครอบครองดูแลรับผิดชอบเท่านั้นไม่ แม้จำเลยซึ่งเป็นลูกจ้างจะไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่ลักไปจากคลังสินค้าของนายจ้างของจำเลย การกระทำของจำเลยก็เป็นความผิดฐานลักทรัพย์มาตรา มาตรา 335 (11) และเป็นเหตุฉกรรจ์ แต่หากกระทำการฉ้อโกงหรือหลอกลวงนายจ้างไม่ต้องรับโทษหนักขึ้นแต่อย่างใด

4.4 พิจารณาจากจุดมุ่งหมายหรือเจตนาของผู้กระทำ

ตามประมวลกฎหมายอาญา หากผู้กระทำได้กระทำความผิดเป็นอาชญา กฎหมายมิได้บัญญัติ ให้เป็นเหตุฉกรรจ์ที่ผู้กระทำจะต้องรับโทษหนักขึ้น เมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 159 วรรคแรก บัญญัติว่า “ถ้าจำเลยเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษเพราะได้ กระทำความผิดมาแล้ว เมื่อโจทก์ต้องการให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่เจตนาหลบ ให้กล่าวมาในฟ้อง” ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 92 บัญญัติว่า “บุคคลใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดใดๆ อีกในระหว่างที่ยังจะต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลาห้าปีนับแต่ วันพ้นโทษก็ดี หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้น หนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง” และมาตรา 93 บัญญัติว่า “ผู้ใด ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดที่จำแนกไว้ในอนุมาตราต่อไปนี้ซ้ำในอนุมาตราเดียวกันอีก...ภายในเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี ถ้าความ ผิดครั้งแรกเป็นความผิดซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหกเดือน หากศาลพิพากษา ลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความ ผิดครั้งหลัง (13) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 334 ถึงมาตรา 365” บทบัญญัติของกฎหมายตามที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเรื่องในการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำผิด ซึ่งศาลพิพากษาเพิ่มโทษผู้กระทำผิดได้เท่านั้น แตกต่างกับกฎหมายอาญาประเทศเยอรมัน The German Penal Code of 1998 จะมีการบัญญัติการกระทำอันเป็นเหตุฉกรรจ์ไว้เป็นการเฉพาะ ในมาตรา 263 (3) (1) ที่มีบทลงโทษหนักขึ้นกว่าการฉ้อโกงตามปกติ ถ้ากระทำการเป็นอาชญา อันเป็นการกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี หรือโทษปรับ แต่ถ้าหากเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามธรรมดาต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปีหรือโทษปรับ

นอกจากนี้จุดมุ่งหมายและเจตนาของผู้กระทำผิด แม้ผู้กระทำผิดจะไม่ได้ทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีจุดมุ่งหมายหรือเจตนาเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จากการกระทำความผิด และไม่เป็นการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามมาตรา 341 แต่เป็นความผิดตามมาตรา 345 อันเป็นการกระทำความผิดฐานซื้อและบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่ม หรือเช่าอยู่ในโรงแรมโดยรู้ว่าไม่สามารถชำระเงินได้ ซึ่งไม่รวมปัญหาอื่นๆ

เมื่อพิจารณาในต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ Fraud Act 2006 กำหนดว่าหากผู้กระทำได้ไปซึ่งบริการโดยการหลอกลวง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 11 เช่น บุคคลมีเจตนาโดยทุจริตขอรับบริการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตที่จะต้องมีการชำระเงิน แต่หลีกเลี่ยงการชำระเงินเมื่อตนมีหน้าที่ต้องชำระ หรือถอดรหัส เพื่อเปิดการใช้เคเบิลหรือโทรทัศน์ดาวเทียมโดยไม่ต้องชำระค่าบริการ ตลอดจนการขอรับบริการโดยให้ข้อมูลเท็จกับระบบคอมพิวเตอร์หรือเครื่องจักร ส่วนประเทศเยอรมัน ตาม The German Penal Code of 1998 กำหนดว่าหากบุคคลได้ก็ตามที่กระทำโดยเจตนาฉ้อฉล ใช้บริการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การขนส่งสาธารณะ ตู้บริการ หรือระบบสื่อสารคมนาคมสาธารณะ โดยไม่จ่ายค่าบริการ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือต้องมีโทษปรับ เป็นความผิดฐานได้ผลประโยชน์ด้วยวิธีการหลอกลวง ตามมาตรา 265a (1) นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศส Penal Code of France 1994 ได้บัญญัติ เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่คล้ายคลึงกับการกระทำฉ้อโกงไว้ในมาตรา 313-5 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนและปรับ 7,500 ยูโร หากบุคคลได้กระทำโดยรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถที่จะจ่ายหรือตั้งใจที่จะไม่จ่าย ซึ่งยานพาหนะในการขนส่ง เช่น แท็กซี่หรือยานพาหนะที่เช่ามา ตามมาตรา 313-5 (4)

4.5 พิจารณาจากการดำเนินคดีอาญา

ความผิดฐานฉ้อโกง คຸ້ມครองทรัพย์สิน ประมวลกฎหมายอาญาจึงบัญญัติให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ตามมาตรา 348 ยกเว้นมาตรา 343 หากเป็นกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนซึ่งจะมีผลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากล่าวคือ ผู้เสียหายจะต้องร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด ภายใน 3 เดือน นับแต่รู้เรื่องความผิดและตัวผู้กระทำความผิด พนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะมีอำนาจสอบสวนฟ้องร้องผู้กระทำความผิด เพราะการดำเนินคดีอาญาในความผิดอันยอมความได้มีความคิดพื้นฐานมาจากปัจจัยที่มีความเป็นอาชญากรรมน้อย (criminality) และเป็นความผิดที่มีคุณธรรมทางกฎหมายเป็นเรื่องส่วนตัว โดยมุ่งประสงค์จะคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งตามแนวคิดกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น การกระทำความผิดอาญาย่อมถือว่ามีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม ถึงแม้ว่าการกระทำทางอาญาจะได้กระทำต่อบุคคลผู้เสียหายก็ตาม ดังนั้น ควรจะบัญญัติให้มาตรา 342 ให้เป็นความผิดที่ไม่สามารถยอมความได้ เพราะผู้กระทำความผิดอาญานี้ก่อให้เกิดผล

กระทบต่อสังคมในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ และการกระทำความผิดตามมาตรา 342 มีลักษณะเป็นเหตุจูงใจอย่างหนึ่งที่ผู้กระทำจะต้องรับโทษหนักขึ้น เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวคิดในการลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่หรือป้องกันอาชญากรรม (Punishment as na Deterrence) และเป็นการคุมครองสังคม (Incapacitation) ให้ผู้กระทำผิดเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดเพราะเมื่อกระทำผิดแล้วจะได้รับโทษอาญาหนักขึ้น

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

เหตุจูงใจในความผิดฐานฉ้อโกงตามมาตรา 342 และมาตรา 343 ยังมิได้ครอบคลุมถึงรูปแบบของการกระทำความผิดในลักษณะอื่นตามที่กล่าวมาแล้ว เช่น ลักษณะบุคคลที่กระทำความผิดหรือบุคคลที่ถูกกระทำ หรือเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด และจากจุดมุ่งหมายหรือเจตนาของผู้กระทำความผิดมาพิจารณาถึงโทษให้หนักขึ้น นอกจากนี้ถึงแม้ผู้กระทำผิดจะไม่ได้ทรัพย์สินจากการฉ้อโกง แต่ทำให้ผู้กระทำได้มาซึ่งการบริการ ก็ไม่ได้บัญญัติลงโทษผู้กระทำผิดไว้เป็นการเฉพาะ และเมื่อการกระทำความผิดในหมวดความผิดฐานฉ้อโกง ยกเว้นการกระทำความผิดมาตรา 343 เป็นความผิดอันยอมความได้ ทำให้ผู้กระทำผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและโทษที่จะได้รับ ดังนั้นการลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดที่เกิดขึ้นในแต่ละรูปแบบ ถือเป็นมาตรการสำคัญในสังคมไทยที่จะยับยั้งการเกิดอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้น ดังนั้น เพื่อคุ้มครองและป้องกันผู้เสียหายซึ่งเป็นเหยื่อของการกระทำหลอกลวง เพื่อมิให้เกิดความสูญเสียหรือเสียหายกับทรัพย์สิน ผู้เขียนมีความเห็นว่า ควรจะกำหนดเปลี่ยนแปลงแก้ไขและเพิ่มเติมความผิดฐานฉ้อโกง เหตุจูงใจ และการกระทำฉ้อโกงในรูปแบบอื่นๆ เสียใหม่ โดยตามประมวลกฎหมายอาญาระบบปัจจุบัน

ควรเพิ่มเติมมาตรา 342 เสียใหม่ โดยเพิ่มข้อความดังต่อไปนี้

มาตรา 342 บัญญัติว่า “ถ้าในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงผู้กระทำ

(1) แสดงตนเป็นคนอื่น

(2) อาศัยความเบาปัญญาของผู้ถูกหลอกลวงซึ่งเป็นเด็ก หรืออาศัยความอ่อนแอแห่งจิตของผู้ถูกหลอกลวง

(3) โดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

(4) โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(5) โดยอ้างห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้ถือหุ้น หรือสมาชิกในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(6) โดยกระทำเป็นอาชีพ

- (7) เป็นเหตุให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินหรือเสียหายแก่ทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก
- (8) เป็นเหตุให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินของรัฐ หรือที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์
- (9) เป็นเหตุให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองนายจ้าง
- (10) เป็นเหตุให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่เป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์หรือเครื่องมืออันมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรมหรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น”

ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ” และควรเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 345/1 ดังนี้

มาตรา 345/1 บัญญัติว่า “ผู้ใดโดยเจตนา ใช้บริการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การขนส่งสาธารณะ ตู้บริการ หรือระบบสื่อสารคมนาคมสาธารณะ โดยไม่จ่ายค่าบริการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

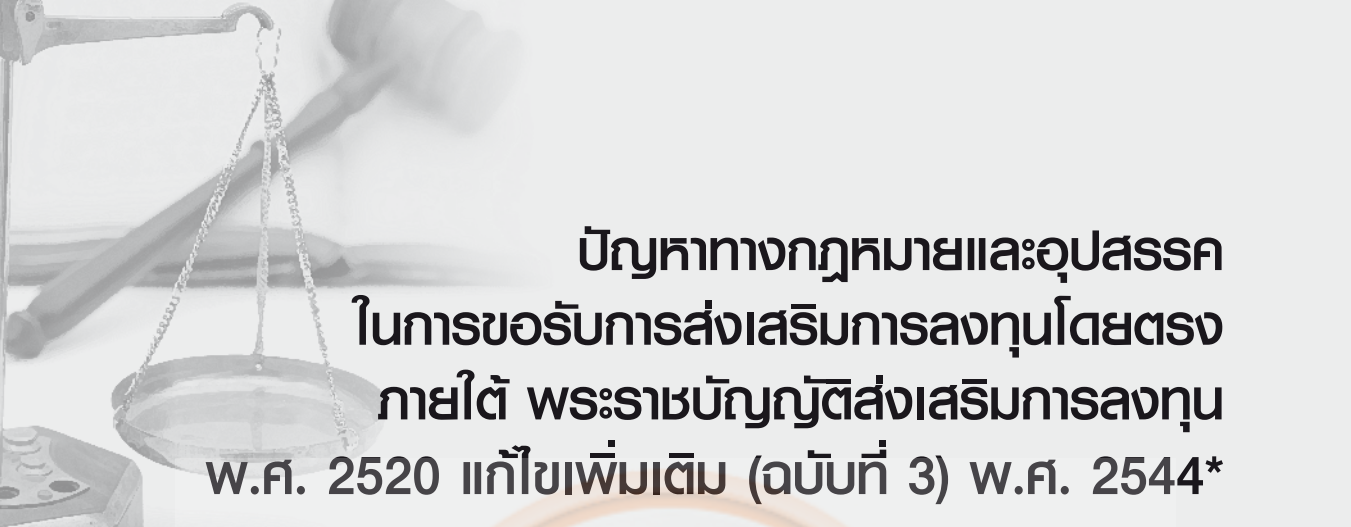
นอกจากนี้ควรเพิ่มเติมมาตรา 348 เสียใหม่ โดยเพิ่มข้อความดังต่อไปนี้

มาตรา 348 บัญญัติว่า “ความผิดในหมวดนี้ นอกจากความผิดตามมาตรา 342 และมาตรา 343 เป็นความผิดอันยอมความได้”

เอกสารอ้างอิง

- คณิต ฒ นคร. (2543). **กฎหมายอาญาภาคความผิด**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 51-52.
- สัญญาชัย สัจจวาณิช. (2514). **คำอธิบายกฎหมายอาญาว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงสุทธิการพิมพ์. หน้า 59.
- เสริม วินิจฉัยกุล. (2482). **คำสอนชั้นปริญญาตรี : กฎหมายอาญาภาคปลาย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง. หน้า 17.
- Edward M. Wise, trans., **The American Series Foreign of Penal Code**,
- The German Penal Code of 1998**, Criminal (Strafgesetzbuch, StGB) [Online], available URL : <http://www.iuscomp.org/gla/index.html>, 2008 (November, 1).
- Penal Code of France [Online], available URL : http://www.legifrance.gouv.fr/html/codes_traduits/code_penal_soman.htm, 2009 (January, 15).
- Fraud Act 2006** [Online], available URL : http://www.opsi.gov.uk/acts2006/Ukpga_20060035_en_1/, 2008 (October, 1).

The Italian Penal Code 1978, (London : Sweet & Maxwell, 1978), pp. 218-222.

ปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรค ในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง ภายใต้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544*

ประสิทธิ์ ประวรรณ**

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการโน้มน้าว ดึงดูดให้นักลงทุนที่เป็นชาวต่างชาติหรือนักลงทุนชาวไทย เข้ามาทำการลงทุนโดยตรงในภาค อุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการรองรับการเข้ามาลงทุน จึงต้องมีการทบทวน พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 เพื่อให้มีความสอดคล้อง ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ โน้มน้าว ดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาทำการลงทุน เพราะเนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับดังกล่าวนั้น มีการประกาศใช้เป็นระยะเวลานานพอสมควร ซึ่งข้อความบางประการ ตลอดจนบทบาทหน้าที่การพิจารณาของเจ้าหน้าที่ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ไม่มีความคล่องตัว และอาจจะยังไม่มี ความทันสมัย ทันต่อสภาพ การตลาดของโลกที่มีการเจริญเติบโตที่รวดเร็ว

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบันนั้น มีจุดอ่อน จุดด้อยอยู่หลายประการ ซึ่งทำให้ประเทศไทยไม่สามารถดึงดูด โน้มน้าว ให้นักลงทุนต่างชาติ เข้ามาทำการลงทุนเท่าที่ควร หรือแม้กระทั่งนักลงทุนที่เป็นคนไทยเองก็ตาม เพราะปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนตามสิทธิและ ประโยชน์ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับดังกล่าว ยังไม่เอื้ออำนวยต่อนักลงทุนเท่าไรนักการพิจารณาของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น

* งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุน โดยตรงภายใต้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ภายใต้อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมา และ ดร.พูนผล เติวิทย์

** นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีประทุม

ยังเป็นการยึดติดกับระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่กำหนด เวลาในการปฏิบัติงานส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนเป็นการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาอนุมัติในแต่ละเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาและอุปสรรคการพิจารณาคำขอรับการส่งเสริม ปัญหาและอุปสรรคด้านการนำเข้าเครื่องจักรที่จะนำมาทำการผลิต ตามกระบวนการ การผลิตที่ได้รับไว้ในคำขอรับการส่งเสริม ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกรณีการขออนุมัตินำเข้าวัตถุดิบที่จะนำมาทำการผลิต ปัญหาและอุปสรรคกรณีการขออนุมัตินำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ เข้ามาปฏิบัติงาน เพื่อทำการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คนไทย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคกรณีที่ผู้รับการส่งเสริมการลงทุนขอใช้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล เองก็ตาม ซึ่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานส่งเสริมการลงทุนนั้น ควรที่จะได้รับการปรับเปลี่ยน แก้ไข เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ซึ่งการนำส่งข้อมูล หรือการนำเสนอเอกสารการขอพิจารณาอนุมัติในด้านต่าง ๆ นั้นได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันสามารถที่จะทำการนำส่งคำขอต่าง ๆ ได้โดยการส่ง ผ่านระบบออนไลน์ได้ ซึ่งไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลายาวนานตามที่ประกาศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมได้ประกาศไว้ ตลอดจนอำนาจในการพิจารณาคำขอต่าง ๆ นั้น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนก็ได้มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถพิจารณาอนุมัติได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องนำเข้าคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาแต่อย่างใด

สำหรับงานวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาในกรณีเป็นปัญหาและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุน จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและการขอใช้สิทธิและประโยชน์ด้านต่าง ๆ โดยศึกษาประเด็นที่มีผลกระทบต่อนักลงทุนโดยตรง และผู้เขียนยังได้ศึกษากฎหมายและนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศสิงคโปร์เวียดนาม เพื่อศึกษาแนวทาง การลงทุนต่างประเทศ ตลอดจนสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ที่ประเทศดังกล่าวกำหนดไว้เป็นนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ เอื้อประโยชน์ โน้มน้าวต่อนักลงทุน เพื่อประโยชน์ต่อนักลงทุนที่มีความสนใจที่จะทำการลงทุนในประเทศดังกล่าวต่อไป

ดังนั้นผู้เขียนได้สรุปปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุน และแนวทางแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ ต่อนักลงทุนต่างชาติหรือนักลงทุนชาวไทย ที่จะขอใช้สิทธิและประโยชน์ด้านการลงทุนโดยตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนต่อไป

Abstract

Nowadays, Thailand opens itself freely for trade and investment to draw attention of foreign and Thai investors to make their investment directly in various sections of industry. Therefore, to support the increased investment, Investment Promotion Act 1977; Amendment (Vol.3) 2001 had to be revised to make it consistent, updated, and beneficial for attracting the investors to make their investments. This was because of the fact that the foresaid Act has been used for a long time. Some statements, in terms of roles and duties of related officials and the authority of the Board, have not been flexible and might be outdated in rapidly-grew world's markets.

The Investment Promotion Act 1977; Amendment (Vol.3) 2001, which is applied at present, had many weak points that made Thailand unable to attract and persuade the investors to make sufficient investment in the country even for local Thai investors. This was because of problems and obstacles of the request for the investment promotion. The rights and benefits, as stated in the foresaid Act, did not facilitate the investors' investment enough. The deliberation and consideration of the officials, as assigned by the Board of Investment, was adhered to the regulations of the Office of BOI, which determined the period of investment promotion tasks. The discretion was used for considering every matter. The problem and obstacle about consideration of the request for investment promotion, machinery import for production process, raw materials import for production, specialists for transferring their how-to and knowledge to Thai staff, the rights and benefits with regard to juristic person's income tax, which was involved with strict regulations of the Board of Investment and the specific period of investment promotion tasks, should be solved and adjusted. Therefore, the regulations would be more realistic in a changing world.

At present, submission of relevant documents, for consideration of various matters, is being developed and can be made through online system and it does not need to take a long time as determined by the Announcement of the Board of Investment. For the authority of considering the submitted requests, the Board of Investment authorized their officials to make approvals immediately without forwarding such requests to the Board of Investment anymore.

ความนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบันมีการส่งเสริมการลงทุนอย่างต่อเนื่องจะเห็นได้จาก ประกาศ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 31 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2501 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2515 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ มีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยกฎหมายฉบับแรกที่ตราขึ้นเพื่อส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน ได้แก่ พระราชบัญญัติ ส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2520 และต่อมาภายหลังก็ได้มีการปรับปรุงกฎหมายอีกหลายครั้ง เพื่อให้เกิดผลในการส่งเสริมการลงทุนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติ ส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 อย่างต่อเนื่อง โดยสาระสำคัญของกฎหมายยังคงเดิม คือ

1. การให้หลักประกันด้านการลงทุน เช่น รัฐจะไม่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแข่งขัน และจะไม่โอนกิจการอุตสาหกรรมของเอกชนมาเป็นของรัฐ
2. การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ได้แก่ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลยกเว้นอากร ขาเข้า และภาษีการค้าวัตถุดิบ และลดหย่อนอากรขาเข้าและภาษีการค้าวัตถุดิบ

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนที่ใช้เป็นหลักในปัจจุบันได้แก่ พระราชบัญญัติ ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้ว 2 ครั้ง ดังกล่าว ข้างต้น เพื่อให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรของภาครัฐ และเพื่อ ส่งเสริม หนุนนำให้นักลงทุนเข้ามาทำการลงทุน โดยใช้มาตรการทางด้านภาษีอากรตลอดจนสิทธิ และประโยชน์ทางด้านยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบและเครื่องจักร การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน การนำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ พร้อมครอบครัว เป็นต้น

การส่งเสริมการลงทุน คือการชักจูงและเร่งรัดให้มีการลงทุนเกิดขึ้น หลักการส่งเสริม การลงทุนนั้นมีทั้งมาตรการที่เป็นมาตรการทางกฎหมาย และมาตรการที่ไม่ใช่ทางกฎหมาย

มาตรการทางกฎหมาย ได้แก่ วิธีการที่รัฐอาศัยอำนาจนิติบัญญัติออกกฎหมายให้สิทธิพิเศษ ให้หลักประกัน การคุ้มครอง ตลอดจนการผ่อนผันและยกเว้นหลักกฎหมายอื่นๆ วิธีการเหล่านี้ เรียกว่าการให้สิ่งจูงใจทางกฎหมาย หรือตามกฎหมายไทยเรียกว่าการให้สิทธิประโยชน์

มาตรการที่ไม่ใช่ทางกฎหมายได้แก่ การปรับปรุงภาวะทางเศรษฐกิจ การเมือง และ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่นการคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร ท่าเรือ ให้เหมาะสมต่อ การเป็นที่ดึงดูดของนักลงทุนโดยที่มาตรการส่งเสริมการลงทุนดังกล่าวปกติจะดำเนินการ โดยประเทศผู้ต้อนรับการลงทุน

เนื่องมาจากตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมารัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนาได้เร่งรัดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน โดยที่ประเทศในระบบเสรีนิยมเห็นว่าภาคเอกชนจะมีส่วนในเรื่องการนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การจัดการและเทคโนโลยีก่อให้เกิดการจ้างงาน การใช้และการพัฒนาทรัพยากรและวัตถุดิบในประเทศจึงจำเป็นต้องส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เอกชนเข้ามามีส่วนในการลงทุนมากขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนจากต่างประเทศก็เป็นที่ยอมรับว่า ในขณะที่มีความต้องการการลงทุนต่างประเทศโดยประเทศผู้รับการลงทุนมีเพิ่มขึ้น แหล่งการลงทุนจากต่างประเทศโดยปกติจะมาจากประเทศที่พัฒนาแล้วมีอยู่จำกัด จึงทำให้มีการแข่งขันในระหว่างประเทศผู้รับการลงทุนในการที่จะชักจูงและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศไปสู่ประเทศของตน การส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนโดยกฎหมาย เป็นวิธีการในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศที่สำคัญประเภทหนึ่ง กล่าวคือการออกกฎหมายพิเศษมาเพื่อให้สิทธิประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ แก่คนต่างชาติ สำหรับกฎหมายที่กำหนดสิทธิประโยชน์เช่นนั้น แต่ละประเทศจะมีการกำหนดที่ไม่เหมือนกัน โดยจะมีความแตกต่างกันไปตามความต้องการ และสภาพแวดล้อมของประเทศนั้น ๆ บางประเทศก็จะทำเป็นกฎหมายการลงทุนโดยทั่วไป ซึ่งให้สิทธิประโยชน์กับคนต่างชาติและคนชาติของตนตามกฎหมายฉบับเดียวกัน เช่นประเทศไทยจะใช้กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ใช้โดยทั่วไปทั้งคนไทยและคนต่างชาติจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ฉบับเดียวกัน ซึ่งกำหนดสิทธิประโยชน์ หลักประกัน และการคุ้มครองในเรื่องของการลงทุนไว้อย่างละเอียด พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 ซึ่งกำหนดให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ลงทุนที่ตั้งสถานประกอบการในเขตอุตสาหกรรมของการนิคมอุตสาหกรรม และกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ให้สิทธิพิเศษบางประการแก่ผู้รับสัมปทานทางปิโตรเลียมแต่บางประเทศก็จะมีกฎหมายการลงทุนแยกต่างหาก นอกจากนี้ก็ยังมีกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักลงทุนต่างชาติ เช่น พระราชบัญญัติเงินตราต่างประเทศ ซึ่งให้การชดเชยภาษีอากรแก่ผู้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออก และพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามประมวลรัษฎากรการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีบางประเภทเพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมการลงทุน กฎหมายเหล่านี้ถือเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนทั้งนั้น

สำหรับพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน สิทธิประโยชน์สำหรับกิจการลงทุนในเขตส่งเสริมการลงทุน สิทธิประโยชน์พิเศษนี้เป็นสิทธิประโยชน์พิเศษทางภาษีศุลกากร โดยใช้ทั้งการยกเว้นและลดหย่อนภาษีอากรดังกล่าวมาแล้ว สิทธิประโยชน์พิเศษสำหรับกิจกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนนี้เป็นสิทธิประโยชน์ที่กำหนดขึ้นเพื่อการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคซึ่งเป็นการลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่นการลดความเหลื่อมล้ำในเรื่องของความเจริญ สร้างโอกาสในเรื่องของการทำงานของประชาชนในแถบภูมิภาค เป็นต้น

ในกฎหมายส่งเสริมการลงทุน จึงให้อำนาจแก่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนดพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดเป็นเขตส่งเสริมการลงทุน และให้อุตสาหกรรมหรือผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมการลงทุนนั้นได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการจะกำหนดเป็นคราว ๆ ไปเพื่อความเหมาะสมสำหรับสิทธิพิเศษที่จะให้แก่ผู้ไปประกอบการในเขตส่งเสริมการลงทุนนี้

การส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยเริ่มต้นมานานถึง 40 ปีแล้ว ซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับปัจจุบันมาตั้งแต่ปี 2520 จนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลากว่า 29 ปีมาแล้วซึ่งเมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการลงทุนนั้นในทางเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและระดับระหว่างประเทศนั้นจะพบว่าสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจโดยรวมนั้นมีความเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่มีการค้าของโลกมีแนวโน้มเจริญเติบโตที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประเทศต่าง ๆ ก็ได้เปิดประเทศและเน้นการส่งออกมากขึ้น ธุรกิจของเอกชนได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมากส่งผลให้ประเทศไทยต้องจับตาประเทศคู่แข่งที่สำคัญอย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งเพื่อที่จะรักษาสภาพการส่งออกของไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ในระยะยาว ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านแรงงาน ด้านการผลิตที่ทันสมัยขึ้น เป็นต้น ประกอบกับกฎเกณฑ์ซึ่งเป็นระเบียบภายในก็ได้มีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างและอัตราภาษีอากร ในส่วนกฎระเบียบระหว่างประเทศก็มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง กล่าวคือในระดับสากลหรือระดับพหุภาคี ได้มีการจัดตั้งองค์การการค้าโลกขึ้นในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งความตกลงของไทยภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลกนี้เองที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนของไทยปี 2520 เช่น ในเรื่องของพันธกรณีตามความ ตกลงว่าด้วยมาตรการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on trade related investment measures, trims) ทำให้ต้องยกเลิกเงื่อนไขการใช้วัตถุดิบหรือส่วนประกอบในประเทศในกรอบของกฎหมายการลงทุนไป และนอกจากนี้ยังมีการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรี (Free trade agreement, FTA) กับบางประเทศ เช่น กรณีของประเทศอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น ซึ่งกฎเกณฑ์ในเรื่องของการลงทุนก็เป็นประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งในความตกลงในเรื่องนี้

การตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนในด้านการค้าระหว่างประเทศ ประกอบการค้าโลกมีแนวโน้มการแข่งขันและการกีดกันทางการค้าที่มีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยและประเทศคู่แข่งด้านการลงทุนอื่น ๆ จำต้องมีการปรับปรุงกฎหมายและมาตรการการลงทุนของประเทศตนอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการชักจูงให้เกิดการลงทุนและส่งเสริมการลงทุนให้มีประสิทธิภาพ

และนอกจากนี้เนื่องจากกฎหมายในเรื่องของการลงทุนนั้นเป็นกฎหมายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นกฎหมายตามกาลสมัย ซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงต่างๆ อยู่เสมอเพื่อให้เป็นกฎหมายที่ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ รวมทั้งมีกลไกที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักลงทุนทั้งในประเทศและนอกประเทศได้ (เสาวณีย์ แก้วจุลภาณุพันธ์, 2549)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 3 พ.ศ. 2544 เป็นกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ให้แก่การลงทุน ตลอดจนเป็นหลักประกันแก่นักลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันการประกอบกิจการ การโอนกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นของรัฐ การผูกขาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หรือผลผลิตชนิดเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ที่ได้รับการส่งเสริม การควบคุมราคาการจำหน่ายของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีบางประเด็นที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและสามารถโน้มน้าวนักลงทุนเข้ามาลงทุนโดยตรงเพื่อแข่งขันกับตลาดโลกได้อย่างสมบูรณ์

ปัจจุบันนี้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 3 พ.ศ. 2544 หมวดที่ 1 ว่าด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษา และพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งตามมาตรา 6 กล่าวว่าให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นรองประธานกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ กับเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้นเมื่อการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การคล่องตัวในการกำหนดทิศทางของเศรษฐกิจยังไม่ทันต่อเวลาตลอดจนการกำหนดระเบียบคำสั่งต่างๆ ก็ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของนักลงทุนเท่าที่ควร และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ซึ่งฉบับปัจจุบันนี้นั้นยังไม่เอื้ออำนวยต่อนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ๆ เท่าที่ควรและไม่โน้มน้าวแก่นักลงทุน ยังคงเป็นการให้มีการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่หรือดุลยพินิจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งทำให้นักลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนนั้นเกิดความสับสนไม่ชัดเจน และไม่สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น มาตรา 25 กำหนดให้การนำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในความอุปการะของช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ เข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร อย่างเป็นทางการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการพิจารณา ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว นักลงทุนที่เข้ามาลงทุนก็ต้องมีความจำเป็นที่จะต้องนำช่างฝีมือ

หรือผู้ชำนาญการ ตลอดจนครอบครัวของช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการดังกล่าวเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากว่าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการดังกล่าวนั้น ย่อมที่จะสามารถสื่อสาร ความสามารถที่จะดำเนินการติดตั้งเครื่องจักร ความสามารถที่จะดำเนินการควบคุมกระบวนการผลิตได้อย่างรวดเร็ว กว่าที่จะทำการฝึกสอนพนักงานที่เป็นคนไทย ตลอดจนต้องเข้ามาทำการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณในการลงทุน แนนอนนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนย่อมที่จะทำการว่าจ้างพนักงานที่เป็นคนไทยอยู่แล้ว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ความต้องการของนักลงทุนย่อมต้องการความชัดเจน ความรวดเร็ว ในการที่จะพิจารณาในการอนุมัติให้ช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการสามารถอยู่ในราชอาณาจักรโดยถูกต้องตามกฎหมายตรวจคนเข้าเมือง และสามารถที่จะได้รับใบอนุญาตทำงานตามพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว เพื่อที่จะดำเนินการทดลองทำการผลิตสินค้า หรือทดลองการเดินเครื่องจักร และทำการฝึกสอนพนักงานที่เป็นคนไทย สามารถที่จะทำการใช้เครื่องจักรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพเพื่อการส่งออกจำหน่ายให้ได้ผลกำไรอย่างรวดเร็ว แต่ปัญหาอยู่ที่ ความไม่ชัดเจนของกฎหมายพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ฉะนั้นอุปสรรคที่นักลงทุนเป็นห่วงอย่างยิ่งก็คือ การพิจารณาเห็นสมควรของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือเจ้าหน้าที่นั่นเอง

จากความไม่ชัดเจนของกฎหมายนั้น เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อนักลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนโดยตรง เพราะที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติล่าช้าของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจนทำให้ปัจจุบันนี้นักลงทุนประสบปัญหาการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติให้ช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการของนักลงทุนที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนที่จะเข้ามาทำการติดตั้งเครื่องจักรและจัดรูปแบบสายการผลิตของแต่ละสายการผลิต เนื่องจากว่าบุคลากรที่เป็นคนไทยนั้นความรู้ความสามารถที่จะดำเนินการทำการติดตั้งเครื่องจักรและจัดรูปแบบสายการผลิตนั้นยังไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดระเบียบการพิจารณาไม่สอดคล้องกับการพิจารณาอนุมัติโครงการตั้งแต่เริ่มต้นการพิจารณาอนุมัติโครงการให้แก่ักลงทุน กอปรทั้งการพิจารณาของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ก็ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ในการพิจารณาอนุมัติ ซึ่งปัจจุบันนี้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณา ตลอดจนการออกกฎระเบียบ กำหนดคุณสมบัติของการพิจารณา โดยการกำหนดระยะเวลาที่ยาวนาน และเป็นการที่เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาอนุมัติ จะเห็นได้ว่าเป็นการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ที่มีระบบการทำงานเช่นนี้ย่อมไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของนักลงทุน สำหรับระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กำหนดนั้นเป็น 2 ขั้นตอนของการพิจารณา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการกำหนดให้นักลงทุนทำการรวบรวมบรรดาเอกสารยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อขออนุมัติตำแหน่งหน้าที่ ตามที่นักลงทุนมีความต้องการที่จะนำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ เพื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของนักลงทุน สำหรับขั้นตอนนี้เป็น การสร้างปัญหาให้นักลงทุนเป็นอย่างมาก เนื่องจากว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณา เป็นเวลา 60 วันซึ่งนักลงทุนจะต้องชี้แจงเหตุผล และความจำเป็นให้เจ้าหน้าที่พิจารณาจนเป็นที่น่าพอใจ จึงจะได้รับการพิจารณา ในขณะที่โครงการที่นักลงทุนได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตั้งแต่ต้นแล้วถึงความจำเป็น แต่ต้องทำการชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่อีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการกำหนดให้นักลงทุนทำการรวบรวมบรรดาเอกสารเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการว่าคุณสมบัตินั้นต้องตรงกับการที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาบรรจุบุคคลต่างด้าว ภายหลังจากที่นักลงทุนได้รับการพิจารณาเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ สำหรับขั้นตอนนี้บุคคลต่างด้าวต้องจัดเตรียมบรรดาเอกสารต่าง ๆ เช่น เอกสารการมีประสบการณ์การศึกษา พร้อมทั้งบุคคลต่างด้าวต้องได้รับการประทับตราวีซ่า ประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-immigrant visa) ตามระเบียบของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 จึงสามารถที่จะทำการบรรจุเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ สำหรับขั้นตอนนี้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนดให้เจ้าหน้าที่พิจารณาเป็นระยะเวลา 10 วัน ทำการ จึงจะสามารถที่จะดำเนินการยื่นเอกสารเพื่อขอรับใบอนุญาตทำงานต่อกรมการจัดหางาน ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 ต่อไปได้

จะเห็นได้ว่าขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 นั้นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยการพิจารณาของเจ้าหน้าที่เป็นระยะเวลา ประมาณ 70 วัน ซึ่งสำหรับอุตสาหกรรมบางอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้น ถือว่าเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาก เนื่องจากว่านักลงทุนในภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้นเข้ามาลงทุนในลักษณะที่มีระยะเวลาที่สั้นมาก ฉะนั้นนักลงทุนจะเข้ามาทำการซื้อโรงงานสำเร็จรูปจากส่วนอุตสาหกรรม หรือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แล้วก็ดำเนินการปรับปรุงโรงงานให้เข้ากับลักษณะของแต่ละประเภทของกิจการ ซึ่งจะให้ระยะเวลาประมาณไม่เกิน 60 วันเท่านั้นก็พร้อมที่จะดำเนินการผลิตได้ นั้นหมายความว่า ในระยะเวลาดังกล่าวนั้นเป็นเวลาที่ทำการติดตั้งเครื่องเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นเมื่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กำหนดระยะเวลา หรือให้อำนาจเจ้าหน้าที่พิจารณาอนุมัติดังกล่าวแล้วก็จะไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 แต่ประการใด และประการสำคัญการใช้ดุลยพินิจของ

เจ้าหน้าที่ก็เป็นการใช้ดุลยพินิจส่วนตัวในการพิจารณาอนุมัติ ไม่มีระเบียบการปฏิบัติงานรองรับ ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 เป็นอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ ดังนั้นจึงเป็นสร้างปัญหา อุปสรรค แก่นักลงทุนเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้ามีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการกำหนดคุณสมบัติ และกำหนดนโยบายให้แก่การลงทุนทราบ และกำหนดให้นักลงทุนแจ้งความประสงค์ ตั้งแต่เริ่มต้นที่นักลงทุนยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนตั้งแต่เริ่มต้น เมื่อได้รับอนุมัติ การส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นักลงทุนก็สามารถที่จะนำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ได้ทันที ก็จะเป็นการสร้างแรงจูงแก่นักลงทุนอีกทางหนึ่งด้วย

ประการต่อมาปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาการนำเข้าเครื่องจักร ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนเป็นอย่างมากเนื่องจากตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 มาตรา 28 การพิจารณาอนุญาตให้นักลงทุนได้รับสิทธิยกเว้นค่าอากรขาเข้า สำหรับการนำเข้าเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเห็นสมควร ซึ่งถือว่าเป็นการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติ ซึ่งการดำเนินการพิจารณาอนุมัตินั้น สำนักงานได้ออกเป็นวิธีปฏิบัติ ในการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติใช้ระยะเวลา 60 วันทำการอย่างนี้เป็นต้น ดังนั้นนักลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภท เช่นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้น ถือว่าเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาก เป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้พิจารณาอนุมัติโครงการแล้วนั้น เพราะว่าสำหรับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาก จะเห็นได้ปัจจุบันนี้นักลงทุนที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้น จะดำเนินการเข้าโรงงานสำเร็จรูป จากนั้นก็ดำเนินการปรับปรุงต่อเติม ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณไม่เกิน 30 วันเท่านั้น ก็จะสามารถที่จะดำเนินการประกอบกิจการได้ทันที แต่การพิจารณาอนุมัติให้นำเข้าเครื่องจักรของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้นักลงทุนได้รับยกเว้นค่าอากรขาเข้าใช้ระยะเวลาในการพิจารณาอยู่ที่ 60 วันทำการ ซึ่งภายหลังจากนั้นจึงจะสามารถที่จะนำเข้าเครื่องจักรได้ ดังนั้นการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือเจ้าหน้าที่ที่พิจารณาจึงไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนักลงทุน ไม่ว่าจะเป็น นักลงทุนจากต่างชาติหรือนักลงทุนที่เป็นชาวไทยก็ตาม จะเห็นได้จากการออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ ป.3/2548 เรื่อง หลักเกณฑ์การขอใช้สิทธิและประโยชน์ด้านเครื่องจักรด้วยระบบ Electronic Machine Tracking (eMT) ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการเอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในการใช้สิทธิและประโยชน์ด้านเครื่องจักรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

ทรอนิกส์แบบใหม่ โดยเป็นการปรับปรุงรูปแบบการบริการและลดเอกสารที่ไม่จำเป็น ซึ่งก็สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนฉบับนี้เป็นการเอื้อประโยชน์เอื้อความสะดวกรวดเร็วแก่นักลงทุน ทั้งนี้การขออนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักรของสำนักงานนั้นได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน เป็นการกำหนดกรอบให้เจ้าหน้าที่พิจารณาที่นานมาก เพราะว่าอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นอุตสาหกรรมที่โตอย่างรวดเร็ว คำสั่งซื้อจากลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ เช่น อเมริกา ยุโรป เป็นต้น ดังนั้นนักลงทุนที่รับคำสั่งซื้อ ก็ต้องดำเนินการสั่งซื้อเครื่องจักร หรืออุปกรณ์จับยึดชิ้นงานต่าง ๆ ซึ่งเครื่องจักรบางรายการ หรืออุปกรณ์จับยึดบางรายการก็ไม่มีจำหน่ายในประเทศ หรือผู้ที่รับงานสั่งทำที่มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญก็จะมีโรงงานอยู่ที่ต่างประเทศ นักลงทุนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้าเครื่องจักรหรืออุปกรณ์จับยึดชิ้นงานต่าง ๆ จากต่างประเทศ แต่ด้วยระเบียบหรือประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนฉบับดังกล่าว กอปรทั้งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2544 มาตรา 28 ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้ อย่างนี้เป็นต้น ปัญหาจากที่กฎหมายได้กำหนดให้นักลงทุนสามารถที่จะนำเข้าเครื่องจักรได้ แต่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ออกประกาศกำหนดกรอบระยะเวลาให้เจ้าหน้าที่พิจารณาอนุมัติ ซึ่งการพิจารณาอนุมัติโครงการแต่ละโครงการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้นก็จะพิจารณาเกี่ยวกับขนาดการลงทุน เครื่องจักร ก่อไร อย่างนี้เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วเมื่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ดำเนินการพิจารณาอนุมัติแล้ว นักลงทุนก็เข้าใจว่า สามารถที่จะนำเข้าเครื่องจักรได้ทันที แต่สำหรับแนวทางปฏิบัติแล้ว ต้องผ่านอีกหลายขั้นตอน กว่าจะนำเข้าเครื่องจักรได้ จึงเป็นอุปสรรคอย่างมากสำหรับนักลงทุน สำหรับการนำเข้าเครื่องจักร นั้นแสดงถึงความบกพร่องของ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ฉบับนี้ ซึ่งสภาพปัจจุบันนี้ อุตสาหกรรมแต่ละประเภทนั้นมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว นักลงทุนแต่ละสัญชาติต้องอาศัยช่วงจังหวะและโอกาส เวลาที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งถ้าหากว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นการแก้ไขล่าสุดนั้น มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของกฎหมายให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดกรอบระยะเวลาให้นักลงทุน ศึกษาและเข้าใจทันที ซึ่งภายหลังจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้พิจารณาอนุมัติโครงการแล้ว นักลงทุนก็สามารถที่จะนำเข้าเครื่องจักรจะเป็นเครื่องจักรหลักหรือไม่ก็ตาม หรือจะเป็นอุปกรณ์จับยึดต่าง ๆ ก็ตามสามารถที่จะนำเข้ามาได้โดยทันที เพราะถือว่าอำนาจเด็ดขาดอยู่ที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบกับคณะกรรมการตามกฎหมายที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ก็จะเป็นการ

ส่งเสริมการลงทุน เป็นการดึงดูดนักลงทุนที่เป็นชาวต่างชาติที่มีความสนใจที่จะเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้นก็จะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอย่างแท้จริง สามารถที่จะทำการแข่งขันกับประเทศอื่นได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคการขอรับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544
2. เพื่อศึกษาทฤษฎีและวิวัฒนาการของการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544
3. เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการดำเนินขอส่งเสริมการลงทุนโดยตรงภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544
5. เพื่อศึกษาและค้นหามาตรการที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขกฎหมายส่งเสริมการลงทุน

สมมติฐานในการศึกษา

เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ปัจจุบันนี้เป็นปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง อันเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานในการวิเคราะห์โครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ตรวจสอบ ซึ่งใช้ระยะเวลาที่นานมากก่อนที่จะนำผลการวิเคราะห์โครงการดังกล่าวเข้าไปสู่การพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การพิจารณาอนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักรและอุปกรณ์ การพิจารณาอนุมัติบัญชีรายการวัตถุดิบและวัสดุจำเป็น การพิจารณาอนุมัตินำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญ การเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อเข้ามาทำการติดตั้งเครื่องจักร ทดลองการผลิตถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่พนักงานที่เป็นคนไทย เป็นต้น อำนาจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของสำนักงานที่ใช้ระยะเวลาพิจารณาให้สิทธิและประโยชน์แก่นักลงทุนแต่ละด้านนั้น เป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนเป็นอย่างมาก หากได้มีการแก้ไขปรับปรุงในประเด็นปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนดังกล่าวให้มีความชัดเจน กำหนดกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานให้สั้นที่สุดและมีความเหมาะสมกับความต้องการของนักลงทุน เชื่อว่าจะตอบสนองความต้องการแก่นักลงทุนและสามารถดึงดูดโน้มน้าวนักลงทุนได้เป็นอย่างดี

วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาวิจัยเอกสาร (documentary research) ด้วยทฤษฎีหมายเหตุแต่ละมาตราที่เห็นว่าไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อนักลงทุน ตลอดจนระเบียบ ประกาศต่าง ๆ ที่ออกโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวกับภาษีอากรขาเข้าของกรมศุลกากร กรมสรรพากร ที่เกี่ยวข้องกับการยกเว้นภาษีเงินได้ ตลอดจนความเห็นของนักลงทุน ที่เป็นนักลงทุนต่างชาติหรือนักลงทุนที่เป็นคนไทย รวมทั้งนักกฎหมาย เป็นต้น เพื่อหาข้อสรุปที่สามารถที่จะนำมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคไม่เอื้อต่อบรรยากาศของการลงทุน กรอบระยะเวลาต่าง ๆ เพื่อให้ทันต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลก และสามารถที่จะแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ได้ รวมทั้งเป็นมาตรฐานสากลต่อนานาอารยประเทศได้

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนบุคคลที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมอบหมาย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 โดยศึกษาค้นคว้าการวิเคราะห์โครงการการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนบุคคลที่ได้รับมอบหมายในการพิจารณาโครงการแต่ละโครงการ การพิจารณานำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ การพิจารณานำเข้าเครื่องจักร และการนำเข้าวัตถุดิบ ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนบุคคลที่ได้รับมอบหมาย และศึกษาประกาศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่ออกโดยกฎหมายดังกล่าว

ผลการศึกษา

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการขอรับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงพบว่า นักลงทุนที่เป็นชาวต่างชาติหรือนักลงทุนที่เป็นคนไทย ต่างก็ประสบปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคต่าง ๆ ในการขอรับการส่งเสริมการลงทุน สืบเนื่องจากการที่กฎหมายได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติต่าง ๆ แต่เนื่องจากปัจจุบันนี้ การพิจารณาอนุมัติการนำเข้าเครื่องจักร การพิจารณานำเข้าวัตถุดิบ การพิจารณานำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ นั้นเป็นการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่เท่านั้น ซึ่งทำให้นักลงทุนชาวต่างชาติที่มีความประสงค์ที่จะนำเข้าบุคคลต่างด้าว ซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ติดตั้งเครื่องจักรควบคุมงานด้านการเงินการลงทุนวางรูปแบบการผลิต เป็นต้น ไม่ได้รับความสะดวกเป็นการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่เท่านั้นในการพิจารณา ซึ่งไม่มีความชัดเจนในรูปแบบ

การพิจารณา ตลอดจนไม่มีกฎระเบียบที่ชัดเจนที่จะทำให้นักลงทุนได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาที่นักลงทุนเองไม่สามารถที่จะทำการวางแผนสำหรับการนำเข้าสู่ข่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการได้เองอีกด้วย

ประการต่อมาที่เป็นปัญหาทางกฎหมาย และอุปสรรคที่เกี่ยวกับการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ครั้งแรกของนักลงทุน ซึ่งจะต้องยื่นเป็นโครงการต่อเจ้าหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน แต่ปัญหาและอุปสรรคที่นักลงทุนไม่ได้รับความสะดวกนั้น ระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้นเป็นระยะเวลานานมาก ซึ่งธุรกิจบางธุรกิจนี้ เช่น อุตสาหกรรมประเภทผลิตชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีสภาพการแข่งขันทางการตลาดนั้นค่อนข้างที่จะมีการแข่งขันที่รวดเร็วมาก ซึ่งนักลงทุนก็จะทำการใช้ลักษณะที่ทำการเช่าตัวอาคารโรงงานสำเร็จรูป และทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตเพียงใช้ระยะเวลา 45 วันเท่านั้น ก็สามารถที่จะดำเนินการเริ่มการผลิตได้ แต่การพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในการพิจารณาที่จะอนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักรนั้น ใช้ระยะเวลาอย่างต่ำไม่น้อยกว่า 60 วันทำการ ซึ่งปัญหาที่ตามมาก็คือนักลงทุนไม่สามารถที่จะนำเข้าเครื่องจักรและการพิจารณาอนุมัติบัญชีรายการวัตถุดิบปริมาณสต็อกสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนก็ใช้ระยะเวลายาวนานมากในการพิจารณาอนุมัติใช้ระยะเวลา 30 วันทำการจึงจะสามารถนำเข้าวัตถุดิบได้ แต่ถ้าหากนักลงทุนมีความจำเป็นเร่งด่วนก็ต้องใช้ธนาคารค้ำประกันการชำระภาษีนำเข้า จึงจะสามารถที่จะนำเข้าเครื่องจักรได้ ซึ่งถ้าเป็นลักษณะเช่นนี้ก็จะเป็นการส่งเสริมการลงทุนแต่อีกด้วย ซึ่งสามารถสรุปตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ฉบับที่ 1/2547 เรื่อง กำหนดเวลาในการปฏิบัติงานส่งเสริมการลงทุน เป็นดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาคำขอรับการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานจะพิจารณาคำขอรับการส่งเสริมที่อยู่ในอำนาจ ของสำนักงานและคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการ และคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้แล้วเสร็จภายใน 90 วันทำการ

2. การพิจารณาอนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักร สำนักงานจะพิจารณาการอนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักร ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่สำนักงานได้รับคำขอพร้อมเอกสาร และหลักฐานเพื่อประกอบพิจารณาสมบูรณ์ครบถ้วน

3. การพิจารณาการใช้สิทธิและประโยชน์วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดเวลาในการพิจารณา

มาตรา 30

1. การพิจารณาอนุมัติบัญชีรายการวัตถุดิบ สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการ
2. การพิจารณาอนุมัติสูตรการผลิตหรือปริมาณอนุมัติสูงสุด สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ
3. สรุปลักษณะของเหลือ สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ
4. การขอแก้ไขสูตรการผลิต หรือปริมาณอนุมัติสูงสุด สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ

มาตรา 36

1. การอนุมัติสูตรการผลิต หรือปริมาณสต็อกสูงสุด สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ
2. การแก้ไขสูตรการผลิต หรือปริมาณสต็อกสูงสุด สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ
3. การอนุญาตส่งวัตถุดิบกลับคืนต่างประเทศ สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จใน 10 วันทำการ
4. การตัดบัญชีวัตถุดิบ สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันทำการ
5. การโอนวัตถุดิบ สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จใน 15 วันทำการ
6. การตัดบัญชีส่วนสูญเสีย และเรียกเก็บภาษีวัตถุดิบ สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จใน 45 วันทำการ
7. การพิจารณาอนุมัตินำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ

มาตรา 24 การพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาเพื่อศึกษาสู่ทางการลงทุน หรือปฏิบัติงานในกิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริม หรือปฏิบัติงานในกิจการที่อยู่ระหว่างการพิจารณาให้การส่งเสริมการลงทุน หรือรอบัตรส่งเสริม สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จใน 15 วันทำการ

มาตรา 25 การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาปฏิบัติงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตคำขอให้แล้วเสร็จใน 40 วัน ทำการและทำการพิจารณาอนุมัติให้บรรจุเข้าทำงาน สำนักงานจะพิจารณาให้แล้วเสร็จใน 10 วันทำการ

จะเห็นได้ว่าระยะเวลาดังกล่าวนั้นเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมากสำหรับธุรกิจบางประเภทที่นักลงทุนที่จะเข้ามาทำการลงทุน เช่น อุตสาหกรรมประเภทผลิตชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ นักลงทุนจะใช้ลักษณะที่เข้ามาทำการเช่าโรงงานสำเร็จรูปและทำการปรับปรุงอาคาร

โรงงานให้เหมาะสมกับ กระบวนการผลิต ซึ่งจะใช้ระยะเวลาในการปรับปรุงประมาณ 45 วัน เท่านั้นก็สามารถที่จะทำการทดลองผลิตได้แล้ว แต่การพิจารณาของสำนักงานหรือคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น ใช้ระยะ เวลาที่ยาวนานมากดังที่กล่าวมาข้างต้น เช่นนี้นักลงทุนเองที่มีความประสงค์จะนำเข้าเครื่องจักร นำเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น หรือช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเองก็ไม่สามารถที่จะนำเข้ามาได้ เพราะเนื่องจากการพิจารณาของสำนักงานมีความล่าช้า ซึ่งก็เป็นสาเหตุมาจากความไม่ชัดเจนของพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับดังกล่าว ที่ไม่มีการกำหนดกรอบระยะเวลาให้สำนักงานในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้นักลงทุนเข้ามาทำการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ ในเรื่องกรอบระยะเวลาอนุมัติ

เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนอย่างแท้จริงนั้น ภาครัฐเองต้องกระทำการที่เป็นที่ต้องการของนักลงทุน อำนวยความสะดวก ไม่ว่าจะเป็นตัวบทกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ให้ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุนอย่างแท้จริง ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ที่เกี่ยวกับการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งสามารถแยกออกเป็นแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

1. กรณีการพิจารณาคำขอและวิเคราะห์โครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ควรที่จะกำหนดกรอบระยะเวลาให้ชัดเจน ที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนวิเคราะห์โครงการที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงาน ก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งนักลงทุนได้ยื่นความจำนงขอรับการส่งเสริมการลงทุน การวิเคราะห์โครงการของสำนักงานไม่ควรที่จะมากกว่า 7 วันหลังจากที่นักลงทุนได้ยื่นคำขอรับการส่งเสริมแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่สามารถยื่นคำขอผ่านระบบออนไลน์ได้ตลอดเวลาและสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงและเจริญเติบโตที่รวดเร็ว

1.1 กรณีการแจ้งมติของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรที่จะกำหนดกรอบระยะเวลาไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนให้ชัดเจน หรือไม่ก็ยกเลิกการตอบรับมตินี้ไป และสำนักงานสามารถจัดทำหรือเตรียมบัตรส่งเสริมให้แก่นักลงทุนได้เลย โดยกำหนดกรอบระยะเวลาตามข้อ 1.2

1.2 กรณีการออกบัตรส่งเสริมการลงทุน ควรที่จะกำหนดกรอบระยะเวลาไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมไม่เกิน 7 วันทำการ เพราะว่านักลงทุนจะต้องนำบัตรส่งเสริมดังกล่าวเพื่อประกอบการขออนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักรและนำเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น เพื่อทำการทดลองเดินเครื่องจักรผลิต ตลอดจนนักลงทุนต้องนำบัตรส่งเสริมดังกล่าวประกอบเพื่อยื่นขออนุมัตินำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการต่อไป

2. กรณีการพิจารณาอนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักร ภายหลังจากที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้พิจารณาอนุมัติให้นักลงทุนได้รับการส่งเสริมการลงทุนและนักลงทุนได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนเรียบร้อยแล้ว ควรที่จะทำการปรับเปลี่ยนระยะเวลาพิจารณาอนุมัติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ให้ชัดเจน และเวลาที่เหมาะสม 7 วันทำการ เพราะว่าปัจจุบันนี้นักลงทุนสามารถที่จะยื่นบัญชีรายการเครื่องจักรผ่านระบบ EMT ซึ่งมีความสะดวก สามารถยื่นได้ตลอดเวลา

3. กรณีการพิจารณาการใช้สิทธิและประโยชน์วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นตามที่ระบุในบัตรส่งเสริม การพิจารณาอนุมัติบัญชีรายการวัตถุดิบปริมาณสต็อกสูงสุด ควรที่จะทำการกำหนดกรอบระยะเวลาในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมประมาณ 3 วันทำการ เพราะเนื่องจากว่า นักลงทุนสามารถที่จะยื่นสูตรการผลิตที่เป็นประมาณการก่อนได้

4. กรณีการพิจารณาอนุมัตินำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรที่จะกำหนดกรอบระยะเวลาในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนให้ชัดเจน ซึ่งระยะเวลาพิจารณาอนุมัติตำแหน่งและพิจารณาบรรจุช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการไม่เกิน 7 วันทำการและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรที่จะมีการพัฒนาโปรแกรมที่นักลงทุนสามารถที่จะส่งข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ผ่านระบบออนไลน์ เพราะว่าจะช่วยนักลงทุนประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรที่จะปรับลดปริมาณด้านเอกสารลง เพราะว่าปัจจุบันนี้มีการแนบเอกสารสำคัญต่าง ๆ เยอะมาก เพื่อที่จะให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัตินำเข้าช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่กับสถานประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

5. กรณีการขอใช้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของนักลงทุนนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรที่จะทำการประสานงานกับกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง เกี่ยวกับการให้สิทธิและประโยชน์ด้านยกเว้นภาษีได้นิติบุคคล โดยกำหนดคุณลักษณะการให้สิทธิและประโยชน์ให้ชัดเจน ตลอดจนภาษาขณะที่บรรจุวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เสมือนหนึ่งเป็นวัตถุดิบดังกล่าวอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กรมการค้าต่างประเทศ. (2546). **การค้าและการลงทุนของประเทศเวียดนาม** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.dft.moc.go.th/document/foreign_trade_policy/service/horizon/default.htm [15, ธันวาคม 2552].
- ไพบูลย์ เสรีวัฒนา. (2548). **CAPM และ BELTA และการนำไปใช้ในเมืองไทย**. วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์, 45 (1), หน้า 13.
- ไพรัช. (2548). **การลงทุนในจีน** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://club.hunsa.com/toure/china> [15, ธันวาคม 2552].
- สถาบันฝึกอบรมการค้าระหว่างประเทศ. (2546). **กฎหมายว่าด้วยการลงทุนและการค้าในประเทศจีน**. นนทบุรี : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. เอกสารประกอบการสัมมนา.
- สำนักงานภาคเหนือ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2545). **ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบและวิธีการค้าในประเทศจีนและมณฑลทางจีนตอนใต้**. เชียงใหม่ : ธนาคารแห่งประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนา.
- สำนักงานยุทธศาสตร์การพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์. (2552). **ความรู้เพื่อการค้าและการลงทุนกับจีน** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.chineaselawclinic.moc.go.th> [12, สิงหาคม 2552].
- เสาวณีย์ แก้วจุลกาญจน์. (2549). **เพราะเหตุใดจึงต้องมีการส่งเสริมการลงทุน?** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://gotoknow.org> [2552, 15 ธันวาคม].